T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 22 Ekim 2026
Sayı: 1499

51999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığının verilerine göre 2025 yılında 3.807.514 tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş, 24,68 milyar TL devlet prim desteği sağlanmıştır. Buna karşılık 2026 yılının ilk altı ayında kuraklık verim sigortasıyla sigortalanan alan, bir önceki yılın aynı dönemine göre %46,9 azalmıştır.

2025 yılında yaşanan zirai don nedeniyle 65 ilde 16 ürün için ayrıca destekleme kararı alınması, afet zararlarının sigorta sistemi kapsamında karşılanma düzeyinin sorgulanmasını gerektirmektedir. Kamu kaynakları kullanılmasına rağmen üreticilerin neden sigortasız kaldığının, tazminat taleplerinin hangi gerekçelerle reddedildiğinin ve zararların ne ölçüde karşılandığının açıklığa kavuşturulması zorunludur.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 10'uncu ve 13'üncü maddeleri, tarım sigortalarının yaygınlaştırılması, devlet prim desteği ve tazminat ödemelerinin izlenmesi konularında Bakanlığa sorumluluk yüklemektedir. Bu sorumluluğun yerine getirilmesi, ayrılan kaynağın üreticiye sağladığı somut koruma üzerinden değerlendirilmelidir.

Bu bağlamda;

1. 2021–2025 döneminde ve 2026 yılının mevcut verilerine göre tarımsal üretim alanlarının ve üreticilerin ne kadarı devlet destekli tarım sigortası kapsamındadır? İller ve ürünler itibarıyla sigortasız kalan alanların büyüklüğü ve üretici sayısı nedir? Yıllardır prim desteği sağlanmasına rağmen sigortalılık oranının düşük kaldığı bölgelerde bu durumun nedenleri nelerdir?

2. Bakanlığınızın verilerine göre 2026 yılının ilk altı ayında kuraklık verim sigortasıyla sigortalanan alan neden %46,9 azalmıştır? Azalışın en yüksek olduğu iller hangileridir? Kuraklık riski devam ederken sigorta kapsamındaki bu gerilemenin nedenlerini gidermek için hangi somut tedbirler alınmıştır?

3. 2021–2025 döneminde ve 2026 yılında üreticilerin ödediği tarım sigortası primleri, muafiyetler ve katılım payları ne kadar artmıştır? Prim maliyeti veya teminat koşulları nedeniyle sigorta yaptıramayan üreticilere ilişkin hangi tespitler bulunmaktadır? Özellikle küçük işletmelerin sigortaya erişimini engelleyen koşulların giderilmesi için hangi değişiklikler yapılmıştır?

4. 2021–2025 döneminde ve 2026 yılında hasar ihbarından ekspertize, ekspertizden tazminatın kesinleşmesine ve kesinleşmeden ödemeye kadar geçen ortalama süreler nedir? Kesinleşmiş tazminatın 30 günlük ödeme süresini aşan dosya sayısı ve tutarı ne kadardır? Ekspertiz veya değerlendirme aşamasında bekleyen dosyaların gecikme nedenleri nelerdir?

5. Kuraklık, don, sel ve diğer afetler nedeniyle yapılan tazminat başvurularının kaçı tamamen veya kısmen reddedilmiştir? Retlerin teminat dışı kalma, muafiyet, hasar oranı ve diğer gerekçelere göre dağılımı nedir? İtiraz üzerine değiştirilen karar sayısı ve sonradan ödenen tazminat tutarı ne kadardır? Hatalı veya gecikmiş değerlendirmeler nedeniyle sorumluluk incelemesi yapılmış mıdır?

6. 2025 yılındaki zirai don nedeniyle 10396 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında kaç üreticinin zararı tespit edilmiş, kaçı destekten yararlanmış ve toplam ne kadar ödeme yapılmıştır? Sigortası bulunmaması, don teminatının olmaması veya poliçe şartları nedeniyle TARSİM'den tazminat alamayan üreticilerin kaçı bu desteklemeden yararlanmıştır? Başvurusu reddedilen ya da ödemesi tamamlanmayan üreticilerin sayısı, gerekçeleri ve bekleyen tutarlar nelerdir?

7. 2021–2025 döneminde ve 2026 yılında meydana gelen tarımsal afetlerde, sigorta teminatı veya özel destekleme kapsamı dışında kaldığı için zararı karşılanamayan üretici sayısı ve tespit edilmiş zarar tutarı nedir? Bu zararların giderilmesine yönelik başvuruların kaçı sonuçlandırılmamıştır? Sigorta veya destekleme koşulları nedeniyle devam eden mağduriyetlerin giderilmesi için hangi işlemler yapılmıştır?

8. Bakanlığınızın 2027 yılı için sigortasız üretici sayısını azaltmak, kuraklık teminatının kapsamını genişletmek, prim yükünü hafifletmek ve tazminat itirazlarını hızlandırmak amacıyla belirlediği somut hedefler nelerdir? Bu hedefler için ayrılan kaynaklar, sorumlu birimler ve uygulama takvimi nedir? Önceki yıllarda sonuç vermeyen uygulamalarda hangi değişiklikler yapılacaktır?